

BAREM DE CORRECCIÓ

PROCÉS SELECTIU PER A LA CONVOCATÒRIA PEL SISTEMA DE CONCURS–OPOSICIÓ D'UNA PLAÇA DE TÈCNIC MITJÀ EN GESTIÓ DE RESIDUS, GRUP A, SUBGRUP A2, ESCALA D'ADMINISTRACIÓ ESPECIAL, SUBESCALA TÈCNICA DE L'AJUNTAMENT DE MONT-ROIG DEL CAMP.

TERCER EXERCICI. Consisteix a resoldre el cas pràctic proposat i a criteri del tribunal, relacionats amb les tasques a desenvolupar, referits el temari que figura a l'annex I.

Durant el desenvolupament d'aquest exercici les persones aspirants podran, en tot moment, fer ús de textos legals en què vagin proveïdes. No es podrà fer ús de formularis o similars ni de textos concordants.

La durada màxima d'aquesta prova serà de màxim de 2 hores.

La qualificació de l'exercici serà de 0 a 45 punts i s'ha d'obtenir un mínim de 22,5 punts per superar aquesta prova.

ENUNCIAT

SUPÒSIT PRÀCTIC 1 (22,5 punts): El Consistori vol recuperar i tornar a gestionar el servei de neteja viària que actualment té externalitzat.

Realitza una breu memòria justificativa que sustenti aquesta decisió que contengui com a mínim els següents apartats:

1) Descripció del servei, material necessari, dotació de personal i/o mitjans

El servei de neteja viària del terme hauria de tenir com a mínim:

- a. Escombratge manual i mecànic
- b. Neteja viària amb aigua a pressió
- c. Neteja dels mercats setmanals de marxants
- d. Neteja de fires, festes i actes puntuals
- e. Buidatge i neteja de papereres
- f. Neteges puntuals sota demanda, situacions d'emergència i d'actuació immediata
- g. Neteja de pintades i cartells
- h. Neteja de taques de paviment i estacionaments fixos
- i. Neteja exterior dels contenidors aeris i soterrats
- j. Neteja de la zona perifèrica de les àrees de contenidors
- k. Recollida de voluminosos
- l. Recollida de fracció vegetal

m. Recollida d'enderrocs

Material necessari:

Escombrat manual:

Servei de neteja de voreres, vorades, vials i escocells de manera manual mitjançant escombra, cabàs i carretó o patinet amb poals.

Escombratge mecànic

Només per vials, voreres i zones amb paviments no disgregats. Es tracta d'una operació que es realitza mecànicament amb l'objectiu d'eliminar les restes i residus acumulats en estes zones.

S'utilitzaran màquines escombradores/recollidores d'aspiració i d'arrossegament, previstes dels corresponents sistemes automàtics d'humectació i amb filtres per a l'aire, per a evitar la formació de pols. Els tipus de raspalls a utilitzar han de ser bastant durs per a arrancar la brutícia, però bastant blans per a no malmetre els paviments, s'utilitzaran els recomanats pel fabricant de la màquina escombradora.

L'escombratge mecànic inclou les ajudes manuals necessàries i l'ús de la bufadora per a la neteja sota cotxes i altres racons difícils que també s'encarreguen del buidatge de les papereres de la via pública.

Neteja viària amb aigua a pressió

Este servei és un complement al servei d'escombra mecànica i manual. Es tracta d'una neteja amb aigua a pressió, amb mitjans mecànics, necessària camió i hidronetejadora.

Buidat de papereres: Camió porter.

Els perfils professionals del personal que serà necessari per executar la prestació del servei serien els següents:

- Encarregat/da o cap de la Brigada de neteja
- Conductor/a dels camions de recollida de residus
- Conductor/a de la màquina escombradora
- Peons de neteja

El detall d'aquest personal i equips necessaris per a la seva correcta prestació, freqüència i àmbit d'actuació es variable i s'hauria de tenir en compte l'estacionalitat dividint l'any en 3 temporades en funció de les necessitats de personal estimades per a prestar correctament el servei, sent la temporada alta de 2 mesos, la temporada mitjana de 2 mesos, i la temporada baixa de 8 mesos.

2) Nombre d'equips necessaris per realitzar la neteja viària amb una freqüència setmanal, considerant la longitud de carrer de 170Km, l'amplada mitjana dels carrers de 10m i que el 10% de la superfície del carrer es fa de forma manual.

Es valora la correcció del raonament de la fórmula utilitzada per calcular el nombre de persones/equips necessaris al haver diverses tipologies de màquines. Un exemple seria:

Superfície de carrer a escombrar $170.000 \times 10 \text{m} = 1.700.000 \text{m}^2$ el 10% manual 170.000m^2 en manual la resta en escombradora $1.530.000 \text{m}^2 / 7$ (freqüència) = $218.571,42 \text{m}^2/\text{dia}$

Capacitat escombradora $50.000 \text{m}^2/\text{jornada}$ (es vàlida altre hipòtesis al haver diverses tipologies de màquines)

Total equips $218.571,42/50.000 = 4.4$ arrodonírem a 5 equips per temes d'incidències.

3) Mencionar si s'escauen reforços ocasionals, per les circumstàncies que consideris necessàries, si és que n'hi ha, i citar tant els mitjans materials com a humans necessaris per atendre-les.

Neteja dels mercats setmanals de marxants

Escombratge, mecànic i/o manual, dels trams de via pública i espais a l'aire lliure on se celebren, setmanalment, els mercats de marxants.

Neteja de fires, festes i actes puntuals

Es realitzaran serveis de neteja viària addicionals als establerts en la planificació diària amb motiu d'esdeveniments festius puntuals que es desenvolupen al municipi.

Neteges puntuals

La gestió del servei de neteja viària inclou la realització dels treballs puntuals que se sol·liciten des de l'Ajuntament de la manera més eficient i ràpida possible limitats a la disposició pressupostària sempre que no es tracte de situacions d'emergència. (accidents de vehicles, abocaments puntuals, situacions excepcionals per vent inundacions...)

Mitjans necessaris: els citats anteriorment i puntualment alguna maquinaria especial com retro pala, pitufa, camió bolquet.

4) Fonamentació de dret que empari aquesta decisió.

Per a l'elecció de la forma de gestió directa d'un servei públic de competència local l'article 249 LMRLC reproduceix el que s'estableix per l'article 85 LBRL:

“Article 249. Gestió del servei públic.

1. La facultat d'establir el sistema de gestió dels serveis públics correspon a la potestat d'autoorganització dels ens locals.

2. Els serveis públics de competència local han de gestionar-se, de la forma més sostenible i eficient, directament o indirectament.

3. La gestió directa dels serveis públics pot realitzar-se mitjançant les següents formes:

- a) Gestió del propi ens local.
- b) Organisme autònom local.
- c) Entitat pública empresarial local.
- d) Societat mercantil local amb capital social íntegrament públic.

4. Només pot fer-se ús de les formes a les quals es refereixen les lletres c i d de l'apartat 3 si queda acreditat, amb una memòria justificativa elaborada a este efecte, que són més sostenibles i eficients que les formes establides per les lletres a i b, tenint en compte els criteris de rendibilitat econòmica i recuperació de la inversió, en els termes de la normativa de règim local.”

En conseqüència, l'atribució de la gestió del servei públic és una decisió municipal en exercici de la seua potestat autoorganitzativa. No obstant això, esta decisió està sotmesa al compliment d'una sèrie de requisits:

– Amb caràcter general, l'elecció entre gestió directa o indirecta ha de basar-se en criteris de sostenibilitat i eficiència.

– En el cas que es pretengui optar per la gestió directa a través d'una forma empresarial (entitat pública empresarial local o societat mercantil) haurà de justificar-se que resulta més sostenible i eficient que a través de formes administratives (pel propi ens local o organisme autònom local).

Per tant, la norma limita la capacitat d'autoorganització municipal al compliment d'un criteri d'eficiència i sostenibilitat.

En este context, resulta pertinent la determinació dels elements que han de tenir en compte en l'hora d'avaluar l'eficiència i sostenibilitat d'una forma de gestió concreta del servei públic.

SUPÒSIT PRÀCTIC 2 (22,5 punts):

L'Ajuntament de Mont-roig del Camp vol implantar el model de recollida de residus porta a porta al terme municipal.

Tenint en compte que aquest municipi té més de 13.000 habitants, i que hi ha dos nuclis de població ben diferenciats (Mont-roig del Camp i Miami Platja), se't demana, com a tècnic/a de Gestió de Residus:

Elabora, de forma resumida i el més esquemàticament possible, l'estudi de viabilitat per l'aplicació del sistema de recollida de residus porta a porta de les 5 fraccions, tot avaluant la conveniència –o no- de diferenciar entre els dos nuclis de població a l'hora de planificar el servei, tenint en compte les característiques del municipi. Ha de contenir els següents apartats:

- El sistema porta a porta. Objectius

Sistema recollida selectiva porta a porta – 5 fraccions: fracció orgànica, vidre, paper-cartró, envasos lleugers i resta.

Consisteix en lliurar els residus —prèviament ben separats en origen— al servei de recollida davant de la porta de casa, o en un lloc preestablert, en uns dies i hores determinats per a cada fracció objecte d'aquest tipus de recollida.

És un model de recollida selectiva dels residus municipals que es fonamenta en el fet que els posseïdors dels residus (ciutadans/es, comerços, etc.) separen les diverses fraccions dels residus en origen, però en comptes de dipositar-les en uns contenidors que de forma permanent romanen a la via pública, les diverses fraccions són recollides directament en el punt de generació (la porta de l'habitatge o comerç) d'acord amb un calendari preestablert, i sobre les quals s'ha de poder efectuar un mínim control i seguiment.

1. Aconseguir una participació generalitzada en la separació en origen i en la recollida selectiva que permeti recollir més quantitat de residus valoritzables i de molt bona qualitat, i reduir la quantitat i fermentabilitat de la fracció Resta que va a tractament finalista (dipòsits controlats o altres).
2. Facilitar al màxim la separació en origen i la participació en els serveis de recollida selectiva
3. Dificultar al màxim les opcions de qui no vulgui realitzar cap mena de separació en origen, limitant a allò just i necessari la recollida de la fracció Resta
4. Aconseguir un municipi més net: amb la retirada de contenidors de la via pública s'eviten desbordaments, problemes de males olors i es guanya espai públic
5. Assolir una gestió dels residus municipals de qualitat des del punt de vista polític i social (acceptació, reducció dels conflictes i participació ciutadana), tècnic (objectius i criteris clars i transparents), i econòmic (optimització i distribució dels costos, finançament a mig i llarg termini, etc.).
6. Aconseguir aprofundir més en la consciència ciutadana sobre la problemàtica dels residus, en particular, i del medi ambient, en general.

- Paràmetres a tenir en compte per establir el sistema porta a porta

Per aconseguir els objectius s'han d'avaluar diversos paràmetres generals que influeixen en la presa de decisions:

- Sostenibilitat econòmica
- Consens polític
- Impacte en els usuaris
- Sostenibilitat operativa
- Requeriment i condicionants normatius (calendaris)
- Densitat i estructura
- Amplada de la vorera
- Nombre de llars per edifici

- Eix comercial/oci

- Anàlisi DAFO

Debitats:

1. Increment de costos de la recollida
2. L'orgànica NO es pot dipositar sense cubell o bujol
3. Els cubells poden quedar exposats durant molt temps a la via pública

Amenaces:

1. Abandonament de residus al voltant dels contenidors
2. Possibilitat de turisme de residus, abocaments incontrolats i mal ús de les papereres

Fortaleses:

1. Elevada participació ciutadana
2. Increment de qualitat i recollida selectiva fins al 75-85 %.
3. Alliberament d'espai a la via pública
4. Les fraccions resta i envasos es poden recollir sense contenidor
5. El model individualitzat amb més trajectòria és el PaP
6. Més ingressos provinents del retorn del cànon, SCRAP i venda de materials

Oportunitats:

1. Permet individualitzar la recollida i, posteriorment, aplicar la taxa justa
2. Control de la qualitat dels fluxos de residus recollits (si no s'aporten degudament, possibilitat de no recollir-los)

- Procediment a seguir per implantar el porta a porta

- Fraccions de residus recollides porta a porta: es podria entendre la implantació de manera progressiva, en dues fases, implantant primer la recollida porta a porta de Resta i FORM, i quan el sistema ja estigués consolidat, en una segona fase, s'introduiria la recollida porta a porta de més fraccions.
- Freqüències, calendari i horaris de recollida
- Àrees d'emergència: Les àrees d'emergència són espais que disposen d'una bateria de contenidors per totes les fraccions dels residus municipals, ubicades estratègicament als voltants del municipi i que són de suport per a respondre a les necessitats puntuals de la població o per aquells residents estacionals que no poden acollir-se al calendari porta a porta establert. És preferible que aquestes àrees estiguin ubicades a les sortides

del municipi, o a prop o ben integrades amb la deixalleria, però sempre procurant que estiguin prou a prop de nuclis habitats com per evitar l'anonimat en el lliurament i prou lluny com per evitar que estiguin massa accessibles.

- Metodologia de lliurament de les diferents fraccions.

Fracció	Mètode de lliurament
Fracció orgànica (FORM)	<p>Mitjançant l'ús de bosses compostables translúcides (que permeten la identificació fàcil del contingut de la bossa) introduïdes dins d'un cubell d'uns 7-10 litres per a l'emmagatzematge.</p> <p>Per al lliurament d'aquestes bosses es pot emprar indistintament el cubell de 7-10 litres o bé un de 25 litres que l'entitat local hauria de lliurar addicionalment almenys per a les famílies de més de 3 residents. Alguns municipis també l'han lliurat a totes les famílies.</p> <p>Per blocs de pisos de més de 8 habitatges pot ser necessari optar per un lliurament mitjançant bujol comunitari (generalment de 120 o 240 litres).</p> <p>És recomanable que el cubell de lliurament porti algun tipus d'identificació: mitjançant xips electrònics, codis de barres o bé enumeració amb retolador permanent, per tal de portar un control més exhaustiu dels cubells i dels seus propietaris. Aquesta identificació és especialment recomanable pels blocs de pisos que lliuren els cubells individualment.</p>
Paper i cartró	<p>Preferiblement el cartró hauria de presentar-se ben plegat i lligat, de manera que es redueixi el màxim de volum possible.</p> <p>El paper en bosses, preferiblement de paper, ben lligades per evitar que s'escampin els materials.</p>
Envasos	Mitjançant l'ús de bosses de plàstic de qualsevol tipologia
Vidre	Si es recull porta a porta, és adient que es faciliti un cubell d'uns 30 litres a cada habitatge. El lliurament seria sense bossa a l'interior.
Fracció Resta	Mitjançant l'ús de bosses de plàstic, que poden ser de qualsevol tipologia, si bé si és translúcida permet un millor control.
Poda	La fracció vegetal de mida gran i tipus llenyós s'hauria de recollir diferenciadament de la FORM mitjançant algun recipient tipus saca, d'un material resistent, o bé en contenidors de 240 a 1000 litres per quantitats majors. Aquest podria ser cedit per l'Ajuntament als domicilis.
Bolquers i compreses	Si es recullen porta a porta diàriament, excepte pel dia que coincideix amb la recollida de Resta, és aconsellable obligar a fer servir una bossa estandaritzada o bé un adhesiu identificatiu enganxat sobre qualsevol bossa que diferenciï els bolquers d'aquella fracció recollida aquell dia. Aquesta bossa o adhesiu s'hauria de lliurar gratuïtament des de l'entitat local a aquelles famílies que demostrassin que tenen infants de menys de dos/tres anys o persones adultes amb problemes d'incontinència.

- Mitjans materials per a la recollida de la fracció orgànica: per al lliurament de la fracció orgànica hi ha dos elements importants: el cubell i les bosses compostables.
- Mitjans humans i vehicles per a la recollida: Un dels aspectes que farà variar de manera important els costos és el dimensionament del servei de recollida, on el tipus de camió i la dedicació horària del personal són dos aspectes molt rellevants. Per a dimensionar correctament els vehicles és necessari estimar la quantitat de residus per fracció i per dia de recollida

- Accions de comunicació i sensibilització

Element	Consideracions
Missatge	<ul style="list-style-type: none"> - Ha de ser uniforme per part de les forces polítiques de l'ens local. - Apel·lar als beneficis ambientals de la recollida PaP.
Elements de suport	<ul style="list-style-type: none"> - Tríptics - Imans recordatoris per a la nevera (amb el calendari de recollida setmanal i altra informació útil com: manera de lliurar el residu, la identificació dels possibles residus i les fraccions de recollida). - Altres elements gràfics que es considerin oportuns. - Cubell. - Bosses.
Transmissió del missatge	<ul style="list-style-type: none"> - Principalment mitjançant un grup d'educadors que fan arribar el missatge a cada llar juntament amb els elements de suport. - També a través de reunions i de punts d'informació fixes i mòbils. - En el cas de les reunions, cal realitzar-les en un ventall ampli d'horaris.
Suport permanent	<ul style="list-style-type: none"> - Telèfon amb un horari ampli d'atenció al públic. - Servei d'informació a l'Ajuntament o en un altre punt (ex: el mateix de la campanya).
Actuacions en sectors específics	<ul style="list-style-type: none"> - Escoles. - Personal de l'Ajuntament i de l'empresa que realitzi el servei, si és el cas. - Entitats i associacions. - Generadors singulars de bolquers. - Residents en habitatges disseminats. - Població estacional.
Informació als mitjans	<ul style="list-style-type: none"> - Presència als mitjans de comunicació locals durant la campanya. - Difusió dels resultats assolits un cop implantat el PaP.
Avaluació de la percepció dels ciutadans	<ul style="list-style-type: none"> - Mitjançant enquestes per esbrinar les principals dificultats i mirar de pal·liar-les.

- Sistema d'identificació d'usuaris

SISTEMA ELECTRÒNIC D'IDENTIFICACIÓ AUTOMÀTICA PER A LA RECOLLIDA PAP

1. Implementació de dispositius TAG amb connexió NFC als contenidors per a identificar l'usuari i la fracció aportada durant la recollida PaP.

2. Servei de recollida realitza la LECTURA del TAG en el moment de la recollida per mitjà de:

- Dispositiu tipus polsera.
- El propi vehicle de recollida.

3. Informació recopilades enviades al software d'emmagatzematge + tractament de dades.

- Taxa justa

Els ens locals poden aplicar diferents instruments de gestió de residus municipals. En l'àmbit fiscal, el principal instrument disponible són les taxes de residus.

Les taxes de residus municipals poden contribuir no només a cobrir la despesa associada al servei de recollida i tractament, sinó també a crear un incentiu econòmic cap a la reducció i la separació dels residus en origen. Aquest tipus de taxes s'anomenen Taxes Justes. Un bon disseny d'aquestes taxes permet, a més, distribuir de forma més equitativa i justa les càrregues associades a la gestió dels residus i reflectir el diferent grau d'utilització del servei, tant per part dels domicilis com de les activitats econòmiques.

Els models de gestió de residus que inclouen aquest tipus de Taxes Justes es basen en sistemes de pagament per generació (PxG) i pagament per participació (PxP), els quals apliquen mecanismes per tal de que l'usuari del servei de recollida de residus pagui la taxa d'escombraries en funció de la seva generació de residus i/o de la seva participació o utilització del servei de recollida. Aquests sistemes permeten traslladar així el principi de "qui contamina paga" a la taxa de residus i premiar aquells ciutadans i comerços que fan un esforç per reduir els seus residus i participar en la recollida selectiva.

L'aplicació de Taxes Justes es fonamenta en els següents elements: la identificació del generador de residus o del receptacle que aporta al servei, la mesura del tipus i quantitat o volum de residus generats i la mesura del nivell d'utilització dels diferents serveis de recollida.